

פרוטוקול מפגש 3 מרץ 2021

נוכחים בזום:

חברי הפורום: אלחנן אדלר, ריני גולדסמית, אהבה כהן, יניב לוי (הספרייה הלאומית), שרון שפירא גלאובר, ירדנה לוינגר (חיפה), תמר בלומנדל-לינק, דפנה מזרחי-מלצר (האוניברסיטה העברית), קלוד מלאך, רוחמה ברגמן (בר-אילן) ורדית נצר-דרוף (האוניברסיטה הפתוחה), ילנה אלכסייב, ריטה ברזנר (תל אביב), מיכל אילני (בן גוריון), רואי כהן (טכניון), גילה נווה (מכון ויצמן), עפרה כהן (מכללת דוד ילין), סבטלנה רוזנברג (המכללה למנהל) אורחים: מאיה עמיכל (מכון ויצמן).

עדכונים:

רשומות ביבליוגרפיות:

008 פוזיציה 23 (Form of item) עבור חומרים מודפסים FMT=Books
r= Regular print reproduction
#= None of the following

אלחנן החליף את כל ה-r ב-# כפי שסוכם בפגישה הקודמת.

פגישת המתמדת וראשי הפורומים עם הנהלת חברת פרקווסט שהתקיימה ב-25 בפברואר:
בפגישה דובר על מערך שיתוף הפעולה בין הספריות בארץ. אנשי פרקווסט רצו לשמוע במה הספריות מעוניינות. השיחה הייתה סביב המערכות העכשוויות של אקס ליבריס כמו, Network Zone, TDM, Rapid, פלטפורמות של אחזור מידע ועוד. אקס ליבריס רמזו בפגישה על פרקוויסט שיתנו שירותי קטלוג כמו OCLC.
יתקיימו פגישות נוספות ממוקדות נושאים איתם.

Network Zone (NWZ) in Alma

יניב: המתמדת הקימה תת-ועדה בנושא ה- Network Zone בעלמא.
בגדול ה- NWZ מאפשר שיתופיות יותר גדולה בין הספריות השונות בתוך עלמא. ניתן ליישם זאת בנושאים כמו קבצי קוראים, רכש וקיטלוג. חלק מהדברים יהיה אפשר לנהל ברמת ה- NWZ וחלק ב- Local zone.
בקיטלוג- תהיה רשומת קטלוג אחת ראשית ב- NWZ וכאשר כל ספרייה תוסיף HOL ועותקים משלה.

בתת-הוועדה דנו על האפשרות של קובץ קוראים מאוחד, והאם ניתן לעשות רכש במשותף. היו 2 פגישות עד עכשיו. דיברו עם מנהל קונסורציה בשוויץ לשמוע מה הם עושים עם ה- NWZ שלהם ומה נשאר מקומי. בשוויץ כל סטודנט יכול ללכת לכל ספרייה ולהוציא ספרים כי הוא כבר רשום כקורא בקובץ הקוראים משותף לכל הספריות.
תת-הוועדה רק בתחילתו של תהליך הבדיקה. כנראה בעוד כ- 4 חודשים תצא עם מסמך המלצות.

יש בה נציגים של כל האוניברסיטאות, אנשי מערכות, רכש, השאלה, וקיטלוג.
מוזמנים לפנות ליניב עם שאלות או בקשות בנדון.

רשומות זהות / מאגר הזהויות הלאומי:

מעבר לצורה הלועזית - עדכון אלחנן

כמה מוסדות כבר התחילו לעבוד על השינויים וכבר שלחו שאלות לאלחנן.
יש ב- ULI כ- 11008 זהויות עם עברית ולועזית. בחלק מהן ה LAT אינו תעתיק.
מתוכם יש 649 רשומות זיהוי עם תת-שדה B (יחידות משנה למוסדות) בהן רשומות המתחילות עם:

ישראל (המספר הגדול ביותר)

האוניברסיטה העברית

אוניברסיטת תל אביב

חיפה

עיריית ירושלים

מהר מאוד יורדים למספרים קטנים והשאלה איך מתקדמים הלאה עם רשומות שיש להן רק יחידת משנה אחת. איך מטפלים בהן? מי לוקח על עצמו לתקן מה? למה ניתן עדיפות? אולי למוסדות תרבות? יש די מעט רשומות של המכללות – נראה שיחידות המשנה של רוב המכללות לא הוציאו פרסומים בלועזית. שמות של משרדי ממשלה : מסובך לתקן. דפנה: החלטנו שהאוניברסיטה העברית תיקרא: **The Hebrew University of Jerusalem**. האם זו בעיה? אלחנן ענה שזו לא בעיה. דפנה מציעה שקודם נסיים את האוניברסיטאות ורק אחר כך היתר. שרון: האם ניתן לעשות CLUSTERS של סוגי ארגונים? משרדי ממשלה מוסדות תרבות (מוזיאונים, ארכיונים, תיאטרונים) ישיבות (יניב מציע להשאיר לסוף). יניב מציע להתחיל בטיפול במוסדות תרבות על פי מיקומם הגיאוגרפי (ירושלים ותל אביב מן הסתם יצטרכו עזרה). מיכל אילני מציעה לטפל גם בזהויות של בתי החולים בארץ - יש לזה קשר למנחי תזות קלינאים בפקולטות למדעי הבריאות. מה שאפשר לעשות גלובלי אלחנן יוציא רשימות וישלח. אלחנן: צריך לציין ברשומה בשדה 667 על רשומות שכבר טופלו ובסדר. שרון: מפריע לנו שלא יודעים מהו ה HEADING שבתעתיק ומהו לא. מה היה פעם 100? זה עושה בעיות במפגש בין NLI ל LCNAMES. ריני: האם כדאי לשים את הצורה של LC בשדה 700? האם זה נתמך על ידי פרימו? הבעיה בפרימו היא של תצוגה, לא של קישור – ישנם מוסדות בהם פרימו מוגדר להציג רק את ה PREFERRED TERM וכשיש זהויות שונות (NLI LC) זה יוצר בעיה. ירדנה אומרת שאין

בעיה להוסיף ב-700 אבל זה לא טוב, כי לא רוצים להוסיף עוד נקודת גישה בגלל שזה יגרום לעוד FACET בפרימו. עדיף לציין את הצורה של LC בניסוח אחד בשדה 667.

אלחנן: בשמות יש CLUSTERING שנעשה ע"י VIAF ואז אפשר לדעת איזו רמיזה הוא של LC ואיזו לא.

ניתן ליצור 667 אוטומטי על בסיס VIAF.

לגבי נושאים אין VIAF לדבר הזה ושם גם צריך לתעד אם בכוונה עושים משהו שונה מ – LC. דבר שצריך לעשות באופן ידני.

הסתמכות על שדה 010 הקיים ברשומות NLI אינה מספיקה על מנת לזהות מי מתוך ה- headings הקיימים ברשומת הזוהר של NLI זהה למונח המועדף של LC. אלחנן: יש דברים שמשתנים כל חודש. למשל תאריכי פטירה.

סיכום:

שמות:

אלחנן דרך VIAF יוסיף שדה 667 בצורה אוטומטית עם הערה בסגנון: "LC Uses:....."
אלחנן יוריד 667 אם משהו משתנה.
זה לא יהיה מושלם אבל זה יטפל ברוב השמות.
אלחנן ירכיב רשימות של מוסדות בהם ניתן לטפל באופן גלובלי.

נושאים:

בספרייה הלאומית יכניסו הערה 667 במקרים שמחליטים לא להשתמש בצורה של LC כגון, תנ"ך, מלחמות ישראל ועוד.

המשך הפרויקט:

הספריות שטרם הספיקו לטפל בכל שמות המוסד שלהם ימשיכו לטפל בהם.
בנוסף, אלחנן ישלח שמות של מוסדות תרבות ומי שכבר התפנה יתחיל לתקן אותם.

סוגי חומר ב-ULI:

אלחנן: מתקדמים עם הפיילוט עם תל אביב לגבי ייצוא של רשומות בעברית וערבית ל-OCLC. האוניברסיטה העברית מקווה להיות הבאה בתור. מיכל: יש לציין כי הספרייה הלאומית מייצאת ל-OCLC רשומות ספרים בעברית ובערבית. בעקבות כך התהליך של קבלת מספרי OCLC עבור חומרים אלו צריך להיות קל יותר - האם אפשרי בבקשה שאלחנן יתאר בקיצור את התהליכים שנעשו עד כה (ספרייה לאומית, אונ' תל-אביב) כדי שנקבל תמונת מצב מלאה יותר של התהליך?

999 MT:

דפנה הציגה את קובץ סוגי החומר בו כולם הכניסו על פי בקשתה את מבחר סוגי החומר מתוך הקטלוג שלהם.

קישור לקובץ השיתופי:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1vE8Xn2IIOIVcsAckJrMERrb_FCPbimg_wof66KXQjaDA/edit#gid=542429561

דפנה עשתה השוואה בין מונחי סוגי חומר ש-PERMITTED ב-ULI וכאלה שלא. יש חומרים שבגלל שגיאת הקלדה או רווח מיותר אין "אישור" ב-ULI. דפנה מציעה שכל ספרייה תסתכל על הלשונית שלה ותתקן את מה שאפשר. לדוגמא DATABASE | DTB האם זה אותו דבר ואפשר לאחד. בנוסף, דפנה לקחה את כל ה-999 של כולם ואיחדה ב-tab אחד. רצתה לראות אם יש סוגי חומר שאולי יש להם "ביקוש" להוסיף ל-ULI כי יש יותר מספרייה אחת שמעוניינת בהם.

שאלות: What can be done to reflect audio materials like audio books

What can be done to reflect computers, laptops, devices?

What can be done to reflect: archives?

בשנת 2016 (ראו פרוטוקול רלוונטי) כבר התקבלה החלטה לגבי מספר סוגי חומר נוספים ב-AUDIO.

אלחנן: מחשבים וכו': מלכתחילה לא צריך להיות ב- ULI : כלומר יש להוסיף סוג חומר:
.NOULI
ריני: CASSETTE הכוונה היתה לקלטות שמע (ל-CASSETTE שפעם השתמשו פעם).
צריך לעשות הבחנה בין אודיו לוידאו ב CASSETTE.
יש מוסדות שמתמשים ב- 999 עבור פרימו FACETS.
דפנה: צריך לעשות חשיבה מחדש לגבי ה-999 ב- ULI ולהוסיף דברים.
שרון: אצלנו לכל וידאו יש גם 999 VIDEO וגם הסוג הפיזי/אלקטרוני שלו. כנ"ל עם מפות. מה
שבעצם ההבדל בין 337 ו-338.
אלחנן: האם 337 ו-338 תחליף ל-999? ריני: האם פרימו יתמוך בשדות לתצוגת האייקונים?
שרון: פרימו בינתיים לא תומך.

סיכום:

1. יש צורך להגדיר את סוגי החומר הקיימים ב ULI. כל ספרייה תעדכן בקובץ השיתופי את ה- MERGED AND UNIQUE TAB ובעמודת המוסד שלה. שרון תיתן את ההגדרה הראשונית של המונחים על פי מה שנעשה בחיפה, וכל ספרייה תוסיף את העמודה שלה אם משתמשים באותה צורה או לא. ננסה להכין עד הפגישה הבאה. שרון תשלח מייל אחרי שתגמור ליצור את רשימת ההגדרות הראשונית.
2. אחרי הבדיקה ננסה ליישר קו בין הספריות השונות.
3. נחליט ביננו איזה סוגי חומר אנו ממליצים שיהיו כלולים ב- ULI ונעביר את ההמלצות ליניב שבועדת ULI. למשל מאמרים לא כלולים ב-ULI.
4. נבדוק אם יש צורך בהוספת מונחים חדשים: כגון הצעה של דפנה: Atlas.
5. נמשיך בפגישה הבאה.

חומרים ארכיוניים וחומרים ארכיוניים שעברו דיגיטציה במסגרת הספריות:

בחיפה ולעוד ספריות יש הרבה חומרים ארכיוניים שמטפלים בהם במסגרת הקטלוגים שלהם, ויש הרבה התלבטויות וסוגיות קיטלוג בנוגע אליהם. חלק מהחומרים הארכיוניים עברו דיגיטציה.

בנוסף, יש גם הרבה חומרים 'ארכיוניים'/מיוחדים שעברו דיגיטציה בספרייה, אך המקור הפיסי אינו שייך לספרייה – רק המניפסטציה הדיגיטלית. שרון לא מכירה גוף שממליץ על קטלוג של חומרים ארכיוניים/מיוחדים בספריות רגילות. האם הפורום שלנו רוצה לתמוך, לייעץ, לתת מסגרת לחומרים כאלה? זה דורש אנשים שבקיאים בנושא.

ריני ותמר ממליצות על יצירת תת-ועדה שישבו בה מומחים לקטלוג חומרים ארכיוניים. ניב: בתוך הספרייה הלאומית יש 4 ארכיונים שעשו לאחרונה סינכרון ביניהם לגבי איך הם מקטלגים. מישהו מהם יוכל להיות בתת-ועדה.

דפנה שאלה אם יש למישהו ארכיון שמקוטלג ב DUBLIN CORE או רק MARC? שרון: בעולם אוספים של תמונות מתורגמים ל DUBLIN CORE. ופרימו ומערכות גילוי יודעים להתמודד עם זה.

ניב: ISAT (G) זה ה AACR של עולם הארכיונים- איזה מידע צריך לרשום. בספרייה הלאומית עשו ניסיון עם תוכנה מיוחדת אך חזרו ל-MARC- כי היה קשה לתפעל 2 מערכות. גם היה חשוב לתחזק את הזהויות גם של החומר הארכיונאי והיה יותר קל ב-MARC. בעולם הארכיונאות ההיררכיה מאוד קריטית בקטלוג. בספרייה הלאומית הארכיונים גם מטפלים בכרזות, תמונות: EPHEMERA. אולי לעשות תת ועדה רחבה יותר.

סיכום:

שיעורי בית: כל נציג יבדוק אם/איזה חומרים כאלה יש במוסד שלו ומי האנשים להם יש עניין ויכולים לתרום לתת הועדה.
במפגש הבא נמשיך את הדיון בנושא.

המפגש הבא יערך בזום ב-5 במאי 2021 (מפגש אפריל 2021 מבוטל בשל חג הפסח).